

Afdeling Psychiatrie (PAAZ) biedt psychiatrische begeleiding voor volwassenen in crisis

Opnameafdeling Psychiatrie: van crisis tot stabiliteit

Een therapeutisch klimaat aanbieden voor mensen in crisis. Dat is het doel van de opnameafdeling Psychiatrie of PAAZ van ZOL. Volwassenen die kampen met een acute psychiatrische crisis worden er tijdelijk opgevangen en begeleid. Vaak zien ze geen uitweg meer en kunnen ze niet meer functioneren in hun vaste woonomgeving. De PAAZ biedt een baken van rust waar therapie en stabiliteit centraal staan. "We werken aan de zelfredzaamheid, de zelfstandigheid én het zelfvertrouwen van de zorgvrager."

Jaarlijks vangt de PAAZ meer dan 600 volwassenen op met een psychiatrische crisis. Ze worstelen met psychose, depressie, suïcidaliteit of middelengebruik, vaak ook in combinatie met sociale moeilijkheden. Daardoor wordt gewoon functioneren in hun vaste woonomgeving moeilijk. "Op de PAAZ is het de bedoeling om de crisis te overwinnen", zegt psychiater dr. Rahela Habibi. "Daarom zetten we in op een rustige omgeving met voldoende structuur. Zo is er een goede basis om te werken aan de zelfredzaamheid, de zelfstandigheid én het zelfvertrouwen van de zorgvrager. We stimuleren en activeren zorgvragers. Hoe confronterend en moeilijk dat soms ook is. Zo mikken we op herstel en het hervatten van het leven in de woonomgeving."

Stijging van 60%

Mensen die geen uitweg meer zien, bieden zich vaak aan op de dienst Spoedgevallen. De voorbije vijf jaar nam het aantal aanmeldingen voor psychiatrie op spoed met meer dan 60 procent toe. "We leven in onzekere tijden", gaat dr. Habibi verder. "Corona werkte eenzaamheid en

angst in de hand. Daarnaast is er heel wat onrust in de wereld en merken we dat veel mensen het financieel lastig krijgen. Tel daarbij de lange wachtlijsten in de psychiatrische zorg en je krijgt een cocktail die dat hoge cijfer kan verklaren."

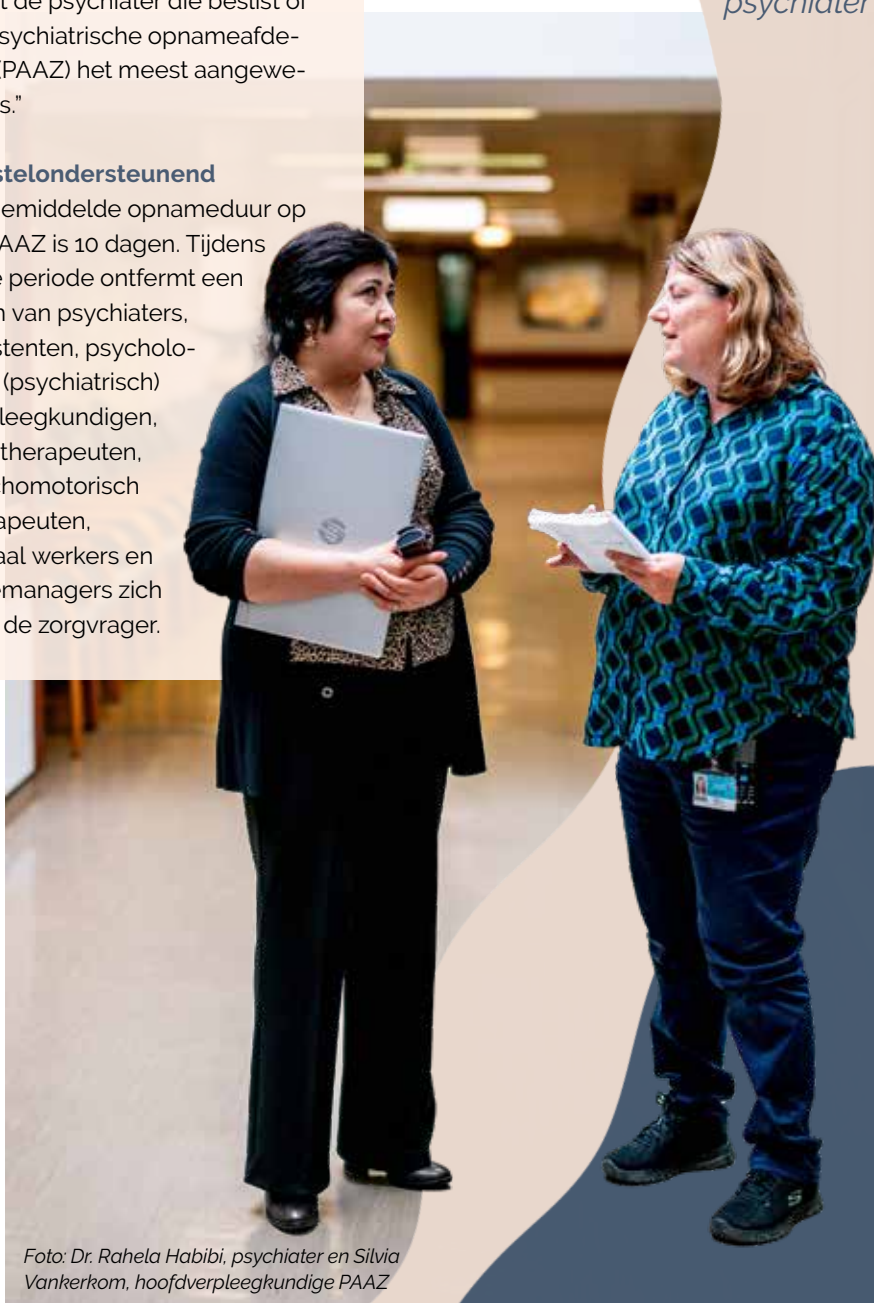
Tenzij het gaat om een acute psychiatrische crisis is een bezoek aan Spoed niet de beste oplossing. "De eerste stap zou de huisarts, een psycholoog of een psychiater kunnen zijn", zegt dr. Habibi. "Kom je toch naar Spoed is het de psychiater die beslist of de psychiatrische opnameafdeling (PAAZ) het meest aangewezen is."

Herstelondersteunend

De gemiddelde opnameduur op de PAAZ is 10 dagen. Tijdens deze periode ontfermt een team van psychiaters, assistenten, psychologen, (psychiatrisch) verpleegkundigen, ergotherapeuten, psychomotorisch therapeuten, sociaal werkers en casemanagers zich over de zorgvrager.

"Op de PAAZ is het de bedoeling om een psychiatrische crisis te ontmijnen"

*Dr. Rahela Habibi,
psychiater*

Foto: Dr. Rahela Habibi, psychiater en Silvia Vankerkom, hoofdverpleegkundige PAAZ

*“We stimuleren
en activeren
zorgvragers. Hoe
confronterend
en moeilijk dat
soms ook is.”*

*Dr. Rahela Habibi,
psychiater*

De PAAZ werkt herstelondersteunend. "Dit betekent dat er rekening gehouden wordt met de noden van de zorgvrager en dat deze meer betrokken wordt in het herstelproces. De zorgvrager krijgt de regie in eigen handen", zegt klinisch psycholoog Annelore Leroi.

"Via groepsactiviteiten, individuele gesprekken en/of familiegesprekken gaat de zorgvrager zelf aan de slag. De zorgvrager mag zelf een deel van de therapiesessies kiezen, wij zorgen voor de structuur en de inzichten", vertelt hoofdverpleegkundige Silvia Vankerkom. "We kijken naar de individuele noden, naar wat voor de zorgvrager helpt om beter te leren omgaan met bepaalde klachten. Ook de familieleden worden betrokken bij het herstelproces. Zij zijn belangrijke steunfiguren", vult klinisch psycholoog Anna- Zara Gelders aan.

Ervaringsdeskundigen

Tijdens de opname wordt er ook al verder gekeken. "We kunnen de psychiatrische crisis ontmijden, maar op 10 dagen raak je niet van ernstige psychiatrische problemen als een depressie af", stelt dr. Habibi. "We scheppen een kader zodat mensen ook na onze tussenkomst verder kunnen. Ontbreekt er een dagbe-

zigheid? Is er verdere psychologische begeleiding nodig? Of is een opname in een psychiatrisch ziekenhuis aangewezen? Dat zijn de vragen die we samen proberen te beantwoorden.

Nieuw sinds dit jaar is dat zorgvragers uitgenodigd worden voor het multidisciplinair overleg van de PAAZ. "Hoewel ze niet verplicht zijn om deel te nemen aan dat overleg, merken we dat het merendeel van de zorgvragers toch blij is met deze vorm van inspraak. Het geeft hen ook een beter zicht op de weg die ze al afgelegd hebben", vertelt klinisch psycholoog Annelore Leroi. "We werken ook samen met ervaringsdeskundigen. Deze personen hebben zelf een opname-traject gevolgd en getuigen over hun herstelproces. Die gesprekken zijn erg waardevol."

Interdisciplinaire ruimte en comfortroom

Om nog beter in te spelen op de noden van de zorgvrager, kreeg de afdeling recent een kleine make-over. "Omdat we interdisciplinair samenwerken en meer nabijheid willen bieden aan de zorgvrager, hebben we het vroegere tv-lokaal

Ook de familieleden worden betrokken bij het herstelproces. Zij zijn belangrijke steunfiguren", zegt klinisch psycholoog Anna- Zara Gelders.

"We werken samen met ervaringsdeskundigen die getuigen over hun herstelproces. Die gesprekken zijn erg waardevol"

*Annelore Leroi,
klinisch psycholoog*

*Foto: Silvia Vankerkom,
hoofdverpleegkundige PAAZ*

omgetoverd tot interdisciplinaire ruimte. Een ruim lokaal met grote ramen zodat de medewerkers van de PAAZ zichtbaar en vlot aanspreekbaar zijn", vertelt hoofdverpleegkundige Silvia Vankerkom.

Een andere toevoeging is een comfortroom. "We willen isolaties zoveel mogelijk beperken. Daarom kunnen zorgvragers die er nood aan hebben, terecht in deze prikkelarme ruimte", aldus Silvia. Er komt ook een nieuw therapielokaal voor zorgvragers die veel structuur nodig hebben. "Verder richten we een familielokaal in waarbij er meer oog is voor de kinderen van ouders met psychiatrische problemen. Daarnaast bieden we ook de mogelijkheid aan familieleden, partner of vertrouwenspersoon om mee te verblijven in het ziekenhuis tijdens de psychiatrische crisisopname van hun dierbare. De steun van geliefden is een essentiële factor in het herstelproces", besluit Silvia Vankerkom. ◀

Meer info en afspraken

ZOL Genk, tel. 089 32 50 50
www.zol.be/psychiatrie